T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2025/266
KARAR NO : 2025/623
KARAR TR : 13/10/2025

ÖZET: Vakıf Üniversitesi Rektörlüğü tarafından 01/02/2023 tarihinde yapılan yemek üretimi ve servis hizmeti alımı ihalesi ile bu ihalenin Teknik Şartnamesinin 2.8. maddesi ve Sözleşme Tasarısının 7.3. ve 25. maddesinin iptali istemiyle açılan davanın, İDARİ YARGI YERİNDE görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : B. G. T. İ. T. S. V. T. L. T. D. Ş. T. İ.
Vekili : Av. C. S.
Davalı : Bezm-i Alem Vakıf Üniversitesi Rektörlüğü
Vekili : Av. S. S. K.

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacı vekili, Bezm-i Alem Vakıf Üniversitesi Rektörlüğünün, *"Yemek Üretimi (Malzemeli) ve Servis Hizmeti Alımı"* ihalesine ilişkin Teknik Şartname'nin 2.8. maddesi ile Sözleşme Tasarısı'nın 7.3. ve 25. maddesinin; ihalenin ihtiyaçların uygun şartlarla karşılanması ve kaynakların verimli kullanılması ilkesine, saydamlık, eşit muamele ve güvenilirlik ilkesine aykırı olduğunu belirterek, bu maddelerin ve bu maddelere göre 01/02/2023 tarihinde gerçekleştirilen ihalenin iptali istemiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. İdari Yargıda

2. İstanbul 11. İdare Mahkemesi 23/03/2023 tarih ve E.2023/648, K.2023/407 sayılı kararı ile, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nda öngörülen zorunlu idari başvuru yolları tüketilmeksizin açılan davada idari merci tecavüzü bulunduğu gerekçesiyle, 2577 sayılı Kanun'un 15/1-e maddesi uyarınca dava dilekçesinin Bezm-i Alem Vakıf Üniversitesi Rektörlüğüne tevdiine karar vermiştir. Kararın temyiz edilmesi üzerine Danıştay 13. Dairesi 20/09/2023 tarih ve E.2023/1835, K.2023/3637 sayılı kararı ile, 4734 sayılı Kanun'a tâbi olmayan davalı idare tarafından gerçekleştirilen ihalede, ihale sürecindeki işlemler nedeniyle şikâyet ve itirazen şikâyet başvurusunda bulunulamayacağı anlaşıldığından, davacı tarafından açılan bu dava hakkında bir karar verilmesi gerekirken, dava dilekçesinin Bezm-i Alem Vakıf Üniversitesi Rektörlüğüne tevdii yolundaki mahkeme kararında *usûl* kurallarına uygunluk bulunmadığı gerekçesiyle, temyiz isteminin kabulüne, mahkeme kararının bozulmasına, karar vermiştir.

3. İstanbul 11. İdare Mahkemesi 14/03/2024 tarih ve E.2023/2230, K.2024/377 sayılı kararı ile, Bezm-i Alem Vakıf Üniversitesi Rektörlüğü tarafından 01/02/2023 tarihinde yapılan ihalede hukuka ve mevzuata aykırılık bulunmadığı gerekçesiyle davanın reddine karar vermiş, bu karar temyiz edilmiştir. Mahkeme Kararının ilgili kısmı şöyledir:

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden GSmTqVo - QHv0skJ - 3jFCOtg - +nDfHE= ile erişebilirsin

"...B) Uyuşmazlık, 01.02.2023 tarihinde yapılan ihale bakımından incelendiğinde;

Uyuşmazlıkta, iptali istenen ihale teknik şartnamesi ve sözleşme tasarısının ilgili maddelerinin Mahkememizce hukuka uygun bulunduğu, alınan ihale yapılması kararı neticesinde ihalenin usulüne uygun olarak, konuya dair mevzuat olan Vakıf Yükseköğretim Kurumları İhale Yönetmeliği ve Bezm-i Alem Vakıf Üniversitesi İhale Yönetmeliği'nde öngörülen şekilde ilan edildiği, ihale işlemlerinin usulüne uygun olarak gerçekleştirildiği ve nihayetinde ihaleye katılan ve geçerli en yüksek teklifi veren istekliye ihale yapıldığı, davacının itirazının idarece reddedilerek kendisine bildirildiği, dolayısıyla dava konusu ihale işleminin hukuka uygun olduğu anlaşılmaktadır.

Bu durumda, Bezm-i Alem Vakıf Üniversitesi Rektörlüğü tarafından 01.02.2023 tarihinde yapılan "Yemek üretimi (malzemeli) ve Servis Hizmeti Alımı" ihalesine ilişkin Teknik Şartnamenin 2.8. maddesi, Sözleşme Tasarısının 7.3 (dava dilekçesinde sehven teknik şartnamenin 7.1. maddesi olduğu belirtilmiş, ancak yer verilen madde içeriğinin sözleşme tasarısının 7.3 maddesi olduğu anlaşılmıştır.) maddesi, Sözleşme Tasarısının 25. maddesi ile 01.02.2023 tarihinde yapılan ihale işleminde hukuka ve mevzuata aykırılık bulunmadığı sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle, davanın reddine..."

4. **Danıştay 13. Dairesi 09/07/2024 tarih ve E.2024/1686, K.2024/3146 sayılı kararı** ile davacının temyiz isteminin kabulüne, 2577 sayılı Kanun'un 49. maddesi uyarınca İstanbul 11. İdare Mahkemesi'nin 14/03/2024 tarih ve E:2023/2230, K:2024/377 sayılı kararının bozulmasına, davanın görev yönünden reddine; 2577 sayılı Kanun'un 20/A maddesinin ikinci fıkrasının (i) bendi uyarınca kesin olarak karar vermiş ve karar kesinleşmiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

"...İdarî yargı mercilerinde yargısal denetimi yapılarak çözümlenecek uyuşmazlıklarda, öncelikle davaya konu işlemin idarî bir işlem olup olmadığı hususunun, başka bir anlatımla idare hukuku kurallarına göre tesis edilen, kamu gücüne dayanılarak diğer tarafın rızasını aramaya gerek olmaksızın hukukî durumda tek yanlı irade açıklamasıyla değişiklik meydana getiren bir işlem olup olmadığının ortaya konulması gerekmektedir. Özel hukuk hükümlerine tâbi olan işlem ve sözleşmelerden kaynaklanan uyuşmazlıkların çözümünde adlî yargı mercileri görevlidir.

İlgili mevzuat düzenlemelerinden, idarenin her türlü eylem ve işlemine karşı yargı yolunun açık olduğu, yargı yolu açık olan idari işlemlere karşı herkesin yargı mercileri önünde iddia ve savunmada bulunabileceği ve hiçbir mahkemenin görev ve yetkisinde bulunan bir uyuşmazlığı çözmekten kaçınamayacağı, idari işlemlere karşı, işlemin unsurlarında bulunan hukuka aykırılıklar nedeniyle açılacak davaların iptal davası olduğu, adli yargı mercilerinin görevinde bulunan davaların ilk inceleme aşamasında görev yönünden reddine karar verileceği anlaşılmaktadır.

Uyuşmazlığın çözümü açısından idari yargı yolunun görev alanının belirlenmesi önem arz etmektedir.

İdare Hukuku devletin egemen gücünü kullanarak belli başlı faaliyetlerde bulunduğu bir alan olup, İdare Hukuku'nda ifade bulan idari işlemler; idari makamların kamu gücü ve kudretini yanına alarak tek yanlı olarak tesis ettikleri, kamu gücü faaliyeti sonucunda oluşan ve yöneldikleri kişilerin iradelerinden bağımsız olarak hukuki değer ifade edebilen, statülerinde değişiklik doğuran, hak ve yükümlülükler getirme gücüne sahip işlemlerdir.

İdare Hukuku'ndan farklı olarak, Özel Hukuk; eşit statüler içindeki kişiler (eşitler) arasındaki ilişkiye uygulanan hukuk olarak nitelendirilen sözleşmeler alanı olup, bu kapsamda açıklanan her irade kendisiyle hukukî olarak eşit kabul edilen bir başkasıyla birleştiği anda sonuç doğurmaktadır. Özel hukuk alanında hukukî işlem ise; hukukî etkiler doğuran ya da somut olarak sübjektif haklar oluşturan irade açıklamaları şeklinde tanımlanmaktadır.

İdarî yargıdaki iptal davasının amacı; idarenin hukuka aykırı işlemlerinin, hukuk düzeninden kaldırılmasını sağlamak olup, bu bağlamda hukuka aykırılık, objektif bir hukuk kuralının varlığı şartıyla bir kuralın ihlâli durumunda ortaya çıkmakta, medenî hukuk veya borçlar hukuku gibi özel hukuk alanları çerçevesinde akdedilen çeşitli özel hukuk sözleşmeleri

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden GSmTqVo - QHv0skJ - 3jFCOtg - +nDfHE= ile erişebilirsin

birer hukuk kuralı olmadığından, bunların ihlâli hukuka değil sözleşmeye aykırılık teşkil etmekte, iki taraf arasında akdedilen özel hukuk sözleşmesi uyarınca ve sözleşme çerçevesinde idare organlarınca tesis edilen işlemlerin iptal davasına konu olmadığı kabul edilmektedir.

Birden fazla yargı düzenine sahip olan ülkemizde, idarî yargı düzeni idarî işlemler nedeniyle menfaatleri ve idarî eylemler nedeniyle hakları ihlâl edilenler tarafından açılan davaları sonuçlandırmakla görevlidir. İdarî işlemler, muhatabının iradesi önem arz etmeksizin hukuk aleminde sonuç doğuran ve tesisi ile birlikte uygulanabilir hale gelen idarenin irade açıklamalarıdır. Kamu gücü ayrıcalıklarından yararlanmayan irade beyanları nedeniyle doğacak olan uyuşmazlıklar idarî yargının görev alanı dışındadır.

4721 sayılı Türk Medeni Kanunu'nun 101. maddesinde vakfın tanımı "gerçek veya tüzel kişilerin yeterli mal ve hakları belirli ve sürekli bir amaca özgülemeleriyle oluşan tüzel kişiliğe sahip mal toplulukları" olarak yapılmıştır. Bu tanımdan da anlaşılacağı üzere vakfı oluşturan en önemli iki unsur; özgülenecek bir malvarlığı ve malvarlığının özgüleneceği amaçtır.

Aktarılan mevzuat düzenlemelerinden, kazanç amacına yönelik olmamak şartı ile vakıflar tarafından, Devletin gözetim ve denetimine tâbi yükseköğretim kurumları kurulabileceği, vakıflar tarafından kurulan yükseköğretim kurumlarının, mâlî ve idarî konuları dışındaki akademik çalışmaları, öğretim elemanlarının sağlanması ve güvenlik yönlerinden, Devlet eliyle kurulan yükseköğretim kurumları için Anayasa'da belirtilen hükümlere tâbi olduğu anlaşılmaktadır.

Dosyanın incelenmesinden, 5981 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Kanunu'nda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un 1. maddesi ile 2809 sayılı Kanun'a eklenen Ek 124. maddesi ile "İstanbul'da Bezm-i Alem Valide Sultan, Silahtar Abdullah Ağa ve Abdülhamit Sani mazbut vakıfları adına Vakıflar Genel Müdürlüğü tarafından 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun vakıf yükseköğretim kurumlarına ilişkin hükümlerine tabi olmak üzere, kamu tüzel kişiliğine sahip Bezm-i Alem Vakıf Üniversitesi adıyla bir vakıf üniversitesi kurulduğu, uyuşmazlığın bu "vakıf üniversitesine" ait "36 Ay Süreli Yemek Üretimi (Malzemeli) ve Servis Hizmeti Alımı" ihalesine ilişkin "mâlî" bir işlem olduğu, vakıflar tarafından kurulan yükseköğretim kurumlarının, mâlî ve idarî konuları dışındaki akademik çalışmalarının Devlet eliyle kurulan yükseköğretim kurumları için Anayasa'da belirtilen hükümlere tâbi olduğu anlaşılmaktadır. Öte yandan "vakfın" 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu hükümleri uyarınca bir özel hukuk tüzel kişiliği olduğunda bir tereddüt bulunmamaktadır.

Bu itibarla, özel hukuk tüzel kişiliğine sahip bir vakıf tarafından kurulan ve malî işlemleri Devlet eliyle kurulan diğer yükseköğretim kurumlarının tabi olduğu mevzuattan Anayasa kuralı ile istisna tutulan davalı Üniversite'nin "36 Ay Süreli Yemek Üretimi (Malzemeli) ve Servis Hizmeti Alımı" ihalesine ilişkin davaya konu işlemin idarî bir işlem olmadığı, özel hukuk hükümlerine tâbi olan işlem ve sözleşmelerden kaynaklanan uyuşmazlıkların çözümünde adlî yargı mercileri görevli olduğu hususları dikkate alınarak, davanın görev yönünden reddine karar verilmesi gerekirken, esastan incelenen ve davanın reddi yolunda verilen temyize konu İdare Mahkemesi kararında usul hükümlerine uygunluk bulunmamaktadır.

KARAR SONUCU :

Açıklanan nedenlerle;

1. Davacının temyiz isteminin kabulüne;

2. 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 49. maddesi uyarınca İstanbul 11. İdare Mahkemesi'nin 14/03/2024 tarih ve E:2023/2230, K:2024/377 sayılı sayılı kararının BOZULMASINA,

3. DAVANIN GÖREV YÖNÜNDEN REDDİNE..."

5. Davacı vekili bu kez, aynı istemle adli yargı yerinde dava açmıştır.

B. Adli Yargıda

6. **İstanbul 1. Asliye Hukuk Mahkemesi 16/01/2025 tarih ve E.2025/20, K.2025/34 sayılı kararı** ile, davalının kamu tüzel kişiliğine ve bilimsel özerkliğe sahip devlet tarafından

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden GSmTqVo - QHv0skJ - 3jFCOtg - +nDfHE= ile erişebilirsin

kanunla kurulmuş bir üniversite olduğu, dava konusu hizmet alım ihalesinin Vakıf Yükseköğretim Kurumları İhale Yönetmeliğine tabi olduğu, herhangi bir özel hukuk kişisi gibi ihale usulüne tabi olmaksızın hizmet alımı yapamayacağı, davalı kurumun hukuki konumu ile talebin ve uyuşmazlığın niteliği dikkate alındığında davayı yürütme görevinin idari yargıda olduğu gerekçesiyle, yargı yolunun caiz olmaması ve dava şartı yokluğu nedeniyle davanın görev yönünden usulden reddine karar vermiş, bu karar istinaf edilmeksizin kesinleşmiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

> *"...Belirtilen mevzuat ve yasal düzenlemeler uyarınca; davalı Bezm-i Alem Vakıf Üniversitesi'nin çeşitli birimlerden oluşan kamu tüzel kişiliğine ve bilimsel özerkliğe sahip Devlet tarafından kanunla kurulmuş bir üniversite olduğu ve davalının dava konusu hizmet alım ihalesinin Vakıf Yükseköğretim Kurumları İhale Yönetmeliği'ne tabi olduğu, herhangi bir özel hukuk kişisi gibi ihale usulüne tabi olmaksızın hizmet alımı yapamayacağı anlaşılmaktadır. Vakıf üniversiteleri kanunla kurulmuş ve kamu tüzel kişiliğine sahip üniversitelerdir. Vakıf üniversitelerinin vakıf tüzel kişiliği dışında ayrı bir tüzel kişiliği vardır. Vakfın tüzel kişiliği özel hukuk tüzel kişiliği, vakıf üniversitesinin tüzel kişiliği ise kamu tüzel kişiliğidir. Vakıf üniversitesinin gelirleri, geçici olarak dahi hiç bir suretle vakıf mamelekine veya hesaplarına intikal edemez. Vakıf üniversitelerinin akademik organları, devlet üniversitelerinin akademik organları gibidir. Devlet üniversitelerindeki senatonun karşılığında vakıf üniversitelerinde "akademik kurul" bulunur. Öğretim elemanlarının nitelikleri devlet yükseköğretim kurumlarındaki öğretim elemanlarının niteliklerinin aynıdır. Vakıf üniversitelerinde eğitim-öğretim esasları, öğretim süreleri ve öğrenci hakları ile ilgili hususlar, devlet üniversitelerinde olduğu gibi 2547 sayılı Kanun hükümlerine tâbidir. Vakıf üniversiteleri de devlet üniversiteleri gibi Yükseköğretim Kurulu'nun denetim ve gözetimine tâbidirler. Davalının Devlet tarafından kanunla kurulmuş ve kamu tüzel kişiliğine sahip bir üniversite olduğu, mallarının kamu malı olduğu, dava konusu hizmet alım ihalesinin "Vakıf Yükseköğretim Kurumları İhale Yönetmeliği'ne" tâbi olduğu, davalı Üniversitenin herhangi bir özel hukuk kişisi gibi ihale usulüne tabi olmaksızın "Yemek Üretimi (Malzemeli) ve Servis Hizmeti Alımı" ihalesi yapamayacağı dikkate alındığında, bu davanın görüm ve çözümünde idari yargının görevli olduğu sonucuna ulaşıldığı, sözleşme aşamasına kadar yasaya dayanılarak idarece alınan karar ve yapılan işlemlerin iptali istemiyle açılan davaların idari yargı yerinde, sözleşme yapıldıktan sonra tesis edilse bile sözleşmenin uygulanmasından kaynaklanmayan, sözleşmeden doğan bir hak veya alacağın takibi niteliğini taşımayan, idarenin kamu gücüne dayanarak ve tek yanlı olarak tesis ettiği idari işlemlerin iptali istemiyle açılan veya bu nitelikteki idari işlemler nedeniyle doğan tazminat istemleri nedeniyle açılan davaların da idari yargı yerinde görülüp çözümlenmesi gerektiği, idarelerce mal veya hizmet alımı için ihaleye çıkılması safhasında ihalenin sonuçlanıp kesinleşmesine kadar geçen aşamada tesis edilen işlemlerin idari nitelikte olduğu, belirtilen tüm hususlar doğrultusunda davalı idare aleyhine açılan işbu davanın idari yargı nezdinde görülmesi gerektiği anlaşılmış, işbu uyuşmazlığa yönelik idari yargının görevli olduğu tespit edilmiştir. Davalı aleyhine açılan işbu davada idari yargının görevli olduğu, uyuşmazlığın idari yargı yerinde çözümlenmesi gerektiği gerektiği anlaşılmış ve belirtilen tüm hususlar doğrultusunda, davanın dava şartı noksanlığından usulden reddine, eldeki uyuşmazlık bakımından idari yargı mercileri görevli olduğundan yargı yolunun caiz olmaması sebebi ile Mahkememizin yargı yolu bakımından görevsizliğine, 6100 sayılı HMK'nin 114/1-b maddesi uyarınca davada idari yargının görevli olması nedeniyle usul ekonomisi ilkesi de gözetilerek dosya üzerinden yapılan inceleme neticesinde, yargı yolunun caiz olmaması ve dava şartı yokluğu nedeniyle HMK'nin 115/2. maddesi gereğince davanın usulden reddine..."*

7. Davacı vekilinin, 2247 sayılı Kanun'un 14. maddesine göre doğduğunu öne sürdüğü olumsuz görev uyuşmazlığının giderilmesi istemiyle başvurması üzerine, İstanbul 1. Asliye Hukuk Mahkemesince dava dosyaları Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmiştir.

8. Uyuşmazlık Mahkemesi Başkanlığınca, 2247 sayılı Kanun'un 14., 16. ve 21. maddeleri uyarınca Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı ve Danıştay Başsavcılığının yazılı

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden GSmTqVo - QHv0skJ - 3jFCOtg - +nDfHE= ile erişebilirsin

düşüncesi istenmiştir.

III. BAŞSAVCILIK DÜŞÜNCELERİ

A. Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının Yazılı Düşüncesi

9. Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı, davanın görüm ve çözümünün idari yargı yerine ait olduğu yönünde yazılı düşünce vermiştir. Yazılı düşüncenin ilgili kısmı şöyledir:

"...Diğer taraftan, yukarıda açıklandığı ve Uyuşmazlık Mahkemesinin yerleşik kararlarında da belirtildiği üzere kamu tüzel kişisi olduklarında tereddüt bulunmayan vakıf üniversitelerinin ihale ve satın alma işlemleri 2547 sayılı Kanun'un 7. maddesinin birinci fikrasının (a) ve (o) bentleri ile ek 10. Ve ek 14. maddelerine dayanılarak hazırlanan Vakıf Yükseköğretim Kurumları İhale Yönetmeliği'ne göre yürütülmekte, ayrıca, 2547 sayılı Kanun ile bu Yönetmelik hükümlerine dayanılarak hazırlanan Bezm-i Alem Vakıf Üniversitesi İhale Yönetmeliği ile 2547 sayılı Kanun'a ve 2809 sayılı Kanun'un ek 124. maddesine dayanılarak hazırlan Bezmialem Vakıf Üniversitesi Satınalma İhale Yönetmeliği hükümleri de uygulanmaktadır.

Davalı, Bezm-i Alem Vakıf Üniversitesi, 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu'nun Ek 124. maddesi ile kamu tüzel kişiliğine sahip olmak üzere vakıf yükseköğretim kurumlarına ilişkin hükümlerine tabi olarak kurulmuştur.

Somut olayda, uyuşmazlığa konu ihale işlemi, kamu tüzel kişisi olduğu hususunda tereddüt bulunmayan davalı idare tarafından yukarıda belirtilen Kanun ve Yönetmelik hükümlerine göre yapılan ihalenin ve bu ihalye ait Teknik Şartname'nin 2.8. maddesi ile Sözleşme Tasarısı'nın 7.3. ve 25. maddesinin iptali isteminin reddine yönelik işlem, kamu gücü kullanılarak tek taraflı tesis edilen idari işlem niteliğinde olması nedeniyle, söz konusu davanın idari yargı yerinde görüleceği kuşkusuzdur.

Bu nedenle, dava konusu uyuşmazlığın çözümünün idari yargının görevine girdiği anlaşıldığından, Danıştay 13. Dairesinin 09.07.2024 tarihli ve 2025/20 E., 2025/34 K. sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmesi gerekmektedir..."

B. Danıştay Başsavcılığının Yazılı Düşüncesi

10. Danıştay Başsavcısı, davanın görüm ve çözümünün idari yargı yerine ait olduğu yönünde yazılı düşünce vermiştir. Yazılı düşüncenin ilgili kısımı şöyledir.

"HUKUKİ DEĞERLENDİRME :

5981 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 1. maddesi ile 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Kanunu'na eklenen Ek 124. madde ile İstanbul'da Bezm-i Alem Valide Sultan, Silahtar Abdullah Ağa ve Abdülhamit Sani Mazbut Vakıfları adına Vakıflar Genel Müdürlüğü tarafından 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun vakıf yükseköğretim kurumlarına ilişkin hükümlerine tabi olmak üzere, kamu tüzel kişiliğine sahip Bezm-i Alem Vakıf Üniversitesi adıyla bir vakıf üniversitesi kurulduğu belirtilmiştir.

İdarî rejime dayalı olarak düzenlenmiş bulunan Türkiye'nin idarî yapısında, kamu tüzel kişiliği idarî yargının görev alanının belirlenmesinde kullanılan ölçütlerden birisidir. Kamu tüzel kişilerinin kuruluş amacı kamu yararı, faaliyet konuları ise kamu hizmetidir. Kamu tüzel kişileri, özel hukuk tüzel kişilerine nazaran üstün ve ayrıcalıklı kamu gücüne sahiptirler ve tek taraflı işlemlerle yeni hukukî durum ortaya çıkartabilirler.

2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 3. maddesinin (d) bendi uyarınca üniversitelerin, kamu tüzel kişiliğine sahip bir yükseköğretim kurumu olduğu, aynı Kanunun Ek 6. maddesinde vakıflarca kurulacak yükseköğretim kurumlarının, vakıf tüzel kişiliği dışında ayrı bir tüzel kişiliğe sahip olacağı hükme bağlandığından ve Anayasa Mahkemesinin E:1990/2, K:1990/10 sayılı kararında da "vakıflarca kurulan yükseköğretim kurumlarının kamu tüzel kişiliği taşıdıkları" belirtilmiş olduğundan, vakıf üniversiteleri kamu görevini yerine getiren özel

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden GSmTqVo - QHv0skJ - 3jFCOtg - +nDfHE= ile erişebilirsin

kanunla kurulmuş kamu tüzel kişilikleridir.

22/01/2002 tarih ve 24864 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Kamu İhale Kanunu'nun "Kapsam" başlıklı 2. maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde "özel kanunlarla kurulmuş ve kendilerine kamu görevi verilmiş tüzel kişiliğe sahip kuruluşlar" da Kanun kapsamında sayılmıştır.

Yukarıda belirtilen düzenlemeye dayalı olarak hazırlanan ve 22/04/2003 tarih ve 25087 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Kamu İhale Tebliğinde Vakıf Yükseköğretim Kurumlarının kamu görevini yerine getiren özel kanunla kurulmuş tüzel kişilikler olduklarından bahisle 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu kapsamında oldukları belirtilmiştir.

15/08/2003 tarih ve 25200 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 4964 sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun ile Kamu İhale Kanunu ve Kamu İhale Sözleşmeleri Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 1. maddesi ile 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 2. maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi "sosyal güvenlik kuruluşları, fonlar, özel kanunlarla kurulmuş ve kendilerine kamu görevi verilmiş tüzel kişiliğe sahip kuruluşlar (mesleki kuruluşlar ve vakıf yükseköğretim kurumları hariç) ile bağımsız bütçeli kuruluşlar" şeklinde değiştirilmiştir.

4964 sayılı Kanunun 1. maddesinin gerekçesinde, Anayasanın 130. maddesinin son fıkrasında vakıflar tarafından kurulan yükseköğretim kurumlarının mali ve idari konuları dışındaki akademik çalışmaları, öğretim elemanlarının sağlanması ve güvenlik yönlerinden, Devlet eliyle kurulan yükseköğretim kurumları için Anayasa'da belirtilen hükümlere tabi olduğunun vurgulandığı, bu kurumların idari ve mali açıdan bağımsızlığının sağlanmasının amaçlandığı, vakıf yükseköğretim kurumlarının kendisine kamu görevi verilmiş tüzel kişiliğe sahip kurumlar olmakla birlikte bunların 4734 sayılı Kanuna tabi kılınmasının Anayasa'nın söz konusu hükmüne aykırı olduğunun görüldüğü, vakıf yükseköğretim kurumlarının mesleki kuruluşlara ilişkin parantez içi hükmüne dahil edildiği belirtilmiştir.

18/05/2018 tarih ve 40425 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 7147 sayılı Yükseköğretim Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 4. maddesi ile 2547 sayılı Kanunun ek 14. maddesine" vakıf yükseköğretim kurumlarının satım, kiralama, mal ve hizmet alımları ile yapım işlerinde uyacakları usul ve esaslar Yükseköğretim Kurulunca çıkarılan Yönetmelikle belirlenir." fıkrası eklenmiştir.

Kanunun madde gerekçesinde, vakıf yükseköğretim kurumlarının satım, kiralama ve hizmet alımları ile yapım işlerinde uyulacak usullerin Yükseköğretim Kurulunca çıkarılan yönetmelikle belirlenmesinin amaçlandığı vurgulanmıştır.

Öte yandan, idari yargının görev alanının belirlenmesinde kullanılan ölçütlerden birisi de "Kamu Kanunu" ölçütüdür.

"Adlî-idarî yargı görev ayrımının kıstaslarının neler olduğu mer'i mevzuatımızda düzenlenmemiştir. Ancak, doktrinde kabul edilen bazı kıstaslar mevcuttur. Bu kıstaslardan biri de, maddî olaya uygulanacak kanunun niteliğidir. Eğer uyuşmazlık konusu olaya uygulanması gereken kanun, kamu hizmetlerinin ihdas ve yürütülmesi ile ilgiliyse bu *davanın idarî yargıda görülmesi gerekir." (Aydın H. TUNCAY, Orhan ÖZDEŞ, Recep BAŞPINAR, Yüzyıl Boyunca Danıştay, 1968, s. 652)*

Bilimsel görüşler ile adlî yargı-idarî yargı ayrımına ilişkin yüksek mahkeme kararları birlikte değerlendirildiğinde, kamu hizmeti yapmakla görevlendirilen özel hukuk tüzel kişilerinin bu hizmetleri yerine getirirken tesis ettikleri işlemler hakkında uygulanacak hukukî rejimin tespiti açısından idare işlevinin belirleyici olduğu, idare işlevine ilişkin ayırıcı kıstasların; kamu gücü ve kamu hizmeti olduğu, idarî karar alma yetkisiyle donatılmış olmalarına karşılık, gerek statüleri ve gerekse teşkilatlanmaları ve yönetimleri bakımından özel hukuk tüzel kişisi olup da, kamu hizmeti görenlerin, bu hizmetleri yerine getirirken kamu gücü kullanmaları veya olaya ilişkin mevzuatın, kamu hizmetlerinin ihdas ve yürütülmesi ile ilgili olması hâlinde bu işlemlerinin idare hukuku kurallarına tâbi olduğu ve idarî yargının görev alanı içinde yer aldığı sonucuna varılmaktadır.

Bu itibarla, özel hukuk tüzel kişisi tarafından tesis edilmiş olsa da bir hukukî işlemin idarî işlem olup olmadığının belirlenebilmesi için işlemin tesisi sırasında özel hukuk tüzel kişisi tarafından uygulanan mevzuatın kamu hizmetinin yürütülmesine ilişkin olup olmadığının ve kamu gücü ayrıcalığından yararlanılıp yararlanılmadığının tespiti gerekir. Bir başka ifadeyle işlemi tesis edenin özel hukuk tüzel kişisi olması, sadece bu sebeple işlemi özel hukuk işlemi

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden GSmTqVo - QHv0skJ - 3jFCOtg - +nDfHE= ile erişebilirsin

haline getirmeyeceğinden, işlemin hukukî mahiyeti değerlendirilmelidir.

Bu itibarla, kamu tüzel kişiliğine sahip davalı Bezmiâlem Vakıf Üniversitesince 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu ve bu Kanuna dayanılarak çıkarılan Vakıf Yükseköğretim Kurumları İhale Yönetmeliğine dayanılarak yapılmış olan "Yemek Üretimi (malzemeli) ve Servis Hizmeti Alımı İhalesi Kamu İhale Kanunu kapsamında olmasa bile özel hukuk hükümlerine göre değil, Kanun ve Yönetmelikle belirlenen kamu hukuku usul ve esasları çerçevesinde ve Yüksek Öğretim Kurulunun gözetim ve denetimi altında yapılmış davacı tarafından davalı idare nezdinde ihaleye yapılan itiraz kamu gücü kullanılarak karşı tarafın rızası aranmaksızın reddedilmiş olup, bu işlemin idari işlem niteliğinde olması nedeniyle söz konusu ihale ve ihaleye ait Teknik Şartnamenin bazı maddelerinin iptali istemiyle açılan davanın görüm ve çözümü idari yargının görev alanına girmektedir."

IV. İLGİLİ HUKUK

11. T.C. Anayasa'nın *"Yükseköğretim Kurumları"* başlıklı 130. maddesinin birinci, ikinci ve onuncu fıkraları şöyledir:

"Çağdaş eğitim-öğretim esaslarına dayanan bir düzen içinde milletin ve ülkenin ihtiyaçlarına uygun insan gücü yetiştirmek amacı ile; ortaöğretime dayalı çeşitli düzeylerde eğitim-öğretim, bilimsel araştırma, yayın ve danışmanlık yapmak, ülkeye ve insanlığa hizmet etmek üzere çeşitli birimlerden oluşan kamu tüzelkişiliğine ve bilimsel özerkliğe sahip üniversiteler Devlet tarafından kanunla kurulur.

Kanunda gösterilen usul ve esaslara göre, kazanç amacına yönelik olmamak şartı ile vakıflar tarafından, Devletin gözetim ve denetimine tabi yükseköğretim kurumları kurulabilir.

...

Vakıflar tarafından kurulan yükseköğretim kurumları, mali ve idari konuları dışındaki akademik çalışmaları, öğretim elemanlarının sağlanması ve güvenlik yönlerinden, Devlet eliyle kurulan yükseköğretim kurumları için Anayasada belirtilen hükümlere tabidir."

12. 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun *"İdari dava türleri ve idari yargı yetkisinin sınırı"* başlıklı 2. maddesi şöyledir:

"1. (Değişik: 10/6/1994 - 4001/1 md.) İdari dava türleri şunlardır:

a) (İptal: Anayasa Mahkemesinin 21/9/1995 tarihli ve E:1995/27, K:1995/47 sayılı kararı ile; Yeniden Düzenleme: 8/6/2000-4577/5 md.) İdarî işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlâl edilenler tarafından açılan iptal davaları,

b) İdari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları

c) (Değişik: 18/12/1999-4492/6 md.) Tahkim yolu öngörülen imtiyaz şartlaşma ve sözleşmelerinden doğan uyuşmazlıklar hariç, kamu hizmetlerinden birinin yürütülmesi için yapılan her türlü idari sözleşmelerden dolayı taraflar arasında çıkan uyuşmazlıklara ilişkin davalar.

2. İdari yargı yetkisi, idari eylem ve işlemlerin hukuka uygunluğunun denetimi ile sınırlıdır. İdari mahkemeler; yerindelik denetimi yapamazlar, yürütme görevinin kanunlarda ve Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinde gösterilen şekil ve esaslara uygun olarak yerine getirilmesini kısıtlayacak, idari eylem ve işlem niteliğinde veya idarenin takdir yetkisini kaldıracak biçimde yargı kararı veremezler.

3. (Mülga: 02/07/2018-KHK-703/185 md.)"

13. 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun *"Yükseköğretim Kurulunun görevleri"* başlıklı 7. maddesinin ilgili kısımları şöyledir:

"(Değişik: 17/8/1983 - 2880/3 md.)

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden GSmTqVo - QHv0skJ - 3jFCOtg - +nDfHE= ile erişebilirsin

Yükseköğretim Kurulunun görevleri;

a) Yükseköğretim kurumlarının bu Kanunda belirlenen amaç, hedef ve ilkeler doğrultusunda kurulması, geliştirilmesi, eğitim-öğretim faaliyetlerinin gerçekleştirilmesi ve yükseköğretim alanlarının ihtiyaç duyduğu öğretim elemanlarının yurt içinde ve yurt dışında yetiştirilmesi için kısa ve uzun vadeli planlar hazırlamak, üniversitelere tahsis edilen kaynakların, bu plan ve programlar çerçevesinde etkili bir biçimde kullanılmasını gözetim ve denetim altında bulundurmak,

...

o) Vakıflar tarafından kurulacak yükseköğretim kurumlarının bu Kanun hükümlerine göre açılması hususundaki görüş ve önerilerini Milli Eğitim Bakanlığına sunmak, bu kurumlara ilişkin gerekli düzenlemeleri yapmak ve bunları gözetmek, denetlemek,"

14. 2547 sayılı Kanun'un *"Yükseköğretim Denetleme Kurulunun görevleri"* başlıklı 9. maddesi şöyledir:

"(Değişik: 17/8/1983 - 2880/5 md.)

Yükseköğretim Denetleme Kurulunun görevleri;

a) Yükseköğretim kurumlarında, eğitim-öğretim ve diğer faaliyetlerin bu Kanunda belirtilen amaca ve ana ilkelere uygunluğunu Yükseköğretim Kurulunca hazırlanacak esaslara göre ve onun adına denetlemek,

b) Yükseköğretim Kurulu Başkanı tarafından bu Kanunun 53 üncü maddesine göre istenen soruşturmaları yapmak,

c) Yükseköğretim Kurulu tarafından bu Kanuna göre verilecek diğer görevleri yapmaktır."

15. 2547 sayılı Kanun'un Ek 2. maddesi şöyledir:

"(Ek: 17/8/1983 - 2880/32 md.; Değişik : 18/6/2008-5772/7 md.)

Vakıflar; kazanç amacına yönelik olmamak şartıyla ve mali ve idari hususlar dışında, akademik çalışmalar, öğretim elemanlarının sağlanması ve güvenlik yönlerinden bu Kanunda gösterilen esas ve usullere uymak kaydıyla, Yükseköğretim kurumları veya bunlara bağlı birimlerden birini veya birden fazlasını ya da bir üniversite veya yüksek teknoloji enstitüsüne bağlı olmaksızın, ekonominin ihtiyaç duyduğu alanlarda yüksek nitelikli işgücü yetiştirmek amacıyla, bu Kanun hükümleri çerçevesinde kalmak şartıyla meslek yüksekokulu kurabilir. Bu meslek yüksekokulu, kamu tüzel kişiliğini haiz olup, Cumhurbaşkanı kararı ile kurulur. Kurulacak meslek yüksekokullarına, meslek ve teknik eğitim bölgesinde gereksinim duyulması esastır."

16. 2547 sayılı Kanun'un Ek 5. maddesi şöyledir:

"(Ek :17/8/1983 -2880/32 md.)

(Değişik: 28/12/1999 - 4498/1 md.) Vakıflarca kurulacak yükseköğretim kurumlarının, vakıf yönetim organı dışında en az yedi kişiden oluşan bir mütevelli heyeti bulunur. Mütevelli heyet üyeleri, vakıf yönetim organı tarafından dört yıl için seçilir, süresi biten üyeler yeniden seçilebilir. Mütevelli heyet üyelerinin yaş sınırlaması hariç Devlet memuru olma niteliklerine sahip bulunmaları ve en az üçte ikisinin lisans düzeyinde yükseköğrenim görmüş olması gerekir. Mütevelli *heyet üyeleri kendi aralarından bir başkan seçer.*

Mütevelli heyet vakıf yükseköğretim kurumunun tüzelkişiliğini temsil eder. Vakıf yükseköğretim kurumlarının yöneticileri Yükseköğretim Kurulunun olumlu görüşü alınarak mütevelli heyet tarafından atanır. Mütevelli heyet; vakıf yüksek öğretim kurumu yöneticilerine uygun gördüğü ölçüde yetkilerini devredebilir. Yükseköğretim kurumunda görevlendirilecek yöneticiler ve öğretim elemanları ile diğer personelin sözleşmelerini yapar, atamalarını ve görevden alınmalarını onaylar, yükseköğretim kurumunun bütçesini onaylar ve uygulamaları izler, ayrıca vakıfça hazırlanan yönetmelik hükümlerine göre diğer görevleri yürütür.

Mütevelli heyetin toplantı nisabı ve karar alınması ile ilgili hususlarda bu Kanunun 61 inci maddesi hükmü uygulanır."

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden GSmTqVo - QHv0skJ - 3jFCOtg - +nDfHE= ile erişebilirsin

17. 2547 sayılı Kanun'un Ek 6. maddesi şöyledir:

"(Ek: 17/8/1983 - 2880/32 md.)
Kurulacak yükseköğretim kurumu, vakıf tüzelkişiliği dışında ayrı bir tüzelkişiliğe sahip olur ve bu kurumun gelirleri, geçici olarak dahi hiç bir suretle vakıf mamelekine veya hesaplarına intikal edemez. Vakıf yükseköğretim kurumuna doğrudan doğruya bağış ve yardım yapılabilir"

18. 2547 sayılı Kanun'un Ek 10. maddesi şöyledir:

"(Ek: 17/8/1983 - 2880/32 md.)
Vakıflar tarafından kurulacak yükseköğretim kurumları çalışmalarını Devlet yükseköğretim kurumları gibi, her ders yılı sonunda Yükseköğretim Kuruluna sunarlar. Bu kurumlar mali, idari ve ekonomik konularda Yükseköğretim Kurulunun gözetim ve denetimine tabidirler.
(Ek fıkra: 9/5/2018-7141/3 md.) Yükseköğretim Kurulu gözetim ve denetim görevi kapsamında, vakıf yükseköğretim kurumlarının ilişkili kişiler ile yaptıkları mal veya hizmet alım ya da satımlarına veya parasal hareketlere ilişkin olarak bu kişilerden bilgi ve belge isteyebilir ya da bu kişiler nezdinde söz konusu işlemlere ilişkin olarak inceleme yapılmasını talep edebilir. Bu hükmün uygulanmasında ilişkili kişi, kurucu vakıf ve vakıf yükseköğretim kurumlarının mütevelli heyet üyeleri ve yöneticilerinin ilgili bulunduğu gerçek kişi veya kurum ile idaresi, denetimi veya sermayesi bakımından doğrudan veya dolaylı olarak bağlı bulunduğu ya da nüfuzu altında bulundurduğu gerçek kişi veya kurumları ifade eder. Mütevelli heyet üyeleri ve yöneticilerin eşleri, mütevelli heyet üyeleri ve yöneticilerin veya eşlerinin üstsoy ve altsoyu ile üçüncü derece dahil yansoy hısımları ve kayın hısımları da ilişkili kişi sayılır.
(Ek fıkra: 9/5/2018-7141/3 md.) Yükseköğretim Kurulu tarafından vakıf yükseköğretim kurumlarının yurt dışı mali ve finansal ilişkilerinin denetimi ilgili kamu kurum ve kuruluşlarından talep edilebilir."

19. 2547 sayılı Kanun'un Ek 14. maddesi şöyledir:

"(Ek: 17/8/1983 - 2880/32 md.)
Vakıflarca kurulacak yükseköğretim kurumlarının eğitim ve öğretim alanları gözönünde tutularak yapı ve tesisler, araç-gereç, öğretim, yönetim kadrosu ve diğer akademik konular Yükseköğretim Kurulunca belirlenir.
(Ek fıkra: 9/5/2018-7141/4 md.) Vakıf yükseköğretim kurumlarının satım, kiralama, mal ve hizmet alımları ile yapım işlerinde uyacakları usul ve esaslar Yükseköğretim Kurulunca çıkarılan yönetmelikle belirlenir."

20. 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu'nun *"Bezm-i Alem Vakıf Üniversitesi"* başlıklı Ek 124. maddesinin birinci fıkrası şöyledir:

" (Ek: 15/4/2010-5981/1 md.)
İstanbul'da Bezm-i Alem Valide Sultan, Silahtar Abdullah Ağa ve Abdülhamit Sani mazbut vakıfları adına Vakıflar Genel Müdürlüğü tarafından 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun vakıf yükseköğretim kurumlarına ilişkin hükümlerine tabi olmak üzere, kamu tüzel kişiliğine sahip Bezm-i Alem Vakıf Üniversitesi adıyla bir vakıf üniversitesi kurulmuştur."

21. 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun *"Kapsam"* başlıklı 2. maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi şöyledir:

"Aşağıda belirtilen idarelerin kullanımında bulunan her türlü kaynaktan karşılanan mal veya hizmet alımları ile yapım işlerinin ihaleleri bu Kanun hükümlerine göre yürütülür:
...
c) (Değişik: 30/7/2003-4964/1 md.) Sosyal güvenlik kuruluşları, fonlar, özel kanunlarla

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden GSmTqVo - QHv0skJ - 3jFCOtg - +nDfHE= ile erişebilirsin

veya Cumhurbaşkanlığı Kararnameleriyle kurulmuş ve kendilerine kamu görevi verilmiş tüzel kişiliğe sahip kuruluşlar (meslekî kuruluşlar ve vakıf yüksek öğretim kurumları hariç) ile bağımsız bütçeli kuruluşlar."

22. Vakıf Yükseköğretim Kurumları Yönetmeliğinin *"Gözetim-Denetim ve değerlendirme esasları"* başlıklı 24. maddesinin ilgili kısımları şöyledir:

"(Değişik:RG-19/11/2015-29537)
Vakıf yükseköğretim kurumları, eğitim öğretim ile idari, mali, ekonomik konularda Yükseköğretim Kurulunun gözetim ve denetimine tabidir. Bu kurumların, denetim ve değerlendirilmeleri Yükseköğretim mevzuatı ve diğer ilgili mevzuat uyarınca yürütülür.
Yükseköğretim Kurulu vakıf yükseköğretim kurumlarının hesap, işlem ve faaliyetleri ile mallarını, yıl içinde veya yıllar itibarıyla denetleyebileceği gibi akademik birim, program, proje ve konu bazında da denetleyebilir.
..."

23. Yönetmeliğin *"Kaynakların kullanımı"* başlıklı 31. maddesi şöyledir:

"Vakıf yükseköğretim kurumlarının inşaat ve her çeşit alım, satım, kiralama işlerinde, mütevelli heyet tarafından kabul edilen ve Yükseköğretim Kurulu tarafından onaylanan yönetmelik hükümleri uygulanır."

24. Vakıf Yükseköğretim Kurumları İhale Yönetmeliğinin *"Amaç ve kapsam"* başlıklı 1. maddesi şöyledir:

" (1) Bu Yönetmelik; vakıf yükseköğretim kurumlarının mal ve hizmet alım-satımları ile yapım, taşınmaz alım-satım, kiralama, kiraya verme, trampa, sınırlı ayni hak tesisi gibi işlemlerin ihalelerinde uygulanacak usul ve esasları belirtmek amacıyla hazırlanmıştır."

25. Yönetmeliğin *"Dayanak"* başlıklı 2. maddesi şöyledir:

" (1) Bu Yönetmelik, 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (o) bentleri ile ek 10 uncu ve ek 14 üncü maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır."

26. Yönetmeliğin *"Temel ilkeler"* başlıklı 4. maddesinin ilgili kısımları şöyledir:

"1) Vakıf yükseköğretim kurumları, bu Yönetmeliğe göre yapılacak ihalelerde; saydamlığı, rekabeti, eşit muameleyi, güvenirliği, gizliliği, kamuoyu denetimini, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanmasını ve kaynakların verimli kullanılmasını sağlamakla yükümlüdür.
(2) 31/12/2005 tarihli ve 26040 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Vakıf Yükseköğretim Kurumları Yönetmeliğinin 28 inci maddesine aykırı nitelikte ihale yapılamaz.
..."

27. Yönetmeliğin *"Geçiş hükümleri"* başlıklı geçici 1. maddesinin (1). fıkrası şöyledir:

"(1) Vakıf yükseköğretim kurumları bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içinde yönetmeliklerini bu Yönetmeliğe uygun hale getirirler. Bu süre içerisinde vakıf yükseköğretim kurumu yönetmeliklerinin bu Yönetmeliğe aykırı olmayan hükümlerinin uygulanmasına devam edilir."

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden GSmTqVo - QHv0skJ - 3jFCOtg - +nDfHE= ile erişebilirsin

V. İNCELEME VE GEREKÇE

A. İlk İnceleme

28. Uyuşmazlık Mahkemesinin Rıdvan GÜLEÇ'in Başkanlığında, Üyeler Nilgün TAŞ, Doğan AĞIRMAN, Eyüp SARICALAR, Ahmet ARSLAN, Mahmut BALLI ve Bilal ÇALIŞKAN'ın katılımlarıyla yapılan 13/10/2025 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi gereğince yapılan incelemeye göre, adli ve idari yargı yerleri arasında anılan Kanun'un 14. maddesinde öngörülen biçimde olumsuz görev uyuşmazlığı doğduğu, adli yargı ve idari yargı dosyalarının 15. maddede belirtilen yönteme uygun olarak davacı vekilinin istemi üzerine son görevsizlik kararını veren mahkemece Uyuşmazlık Mahkemesine gönderildiği ve usule ilişkin işlemlerde herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından, görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

B. Esasın İncelenmesi

29. Raportör-Hâkim Arzu ÇETİNDERE ŞAŞI'nın davanın çözümünde idari yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra, gereği görüşülüp düşünüldü:

30. Dava, Bezm-i Alem Vakıf Üniversitesi Rektörlüğünce, 01/02/2023 tarihinde yapılan "*Yemek Üretimi (Malzemeli) ve Servis Hizmeti Alımı*" ihalesinin ve bu ihalenin teknik şartname ve sözleşme tasarısının bazı maddelerinin hukuka aykırı olduğundan bahisle, iptali istemiyle açılmıştır.

31. Dava konusu olayda, Bezm-i Alem Vakıf Üniversitesi Rektörlüğü tarafından, 20/01/2023 tarihinde *"Yemek Üretimi (Malzemeli) ve Servis Hizmeti Alımı"* ihalesinin yapılması için karar alınarak ilana çıkıldığı, yapılan itirazların değerlendirilmesi neticesinde ihalenin 01/02/2023 tarihinde gerçekleştirildiği, ihalenin Fesleğen Toplu Yemek Hizmetleri Limited Şirket uhdesinde kaldığı; bilahare, davacı tarafından ihaleye itiraz edildiği, itirazın reddedilerek davacıya bildirilmesi üzerine, davacı tarafından 01/02/2023 tarihinde yapılan *"Yemek Üretimi (Malzemeli) ve Servis Hizmeti Alımı"* ihalesinin ve bu ihaleye ilişkin Teknik Şartname'nin 2.8. maddesinin, Sözleşme Tasarısı'nın 7.3 maddesinin iptali istemiyle adli ve idari yargı yerinde dava açıldığı anlaşılmaktadır.

32. 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu'nun 101. maddesinde vakfın tanımı *"gerçek veya tüzel kişilerin yeterli mal ve hakları belirli ve sürekli bir amaca özgülemeleriyle oluşan tüzel kişiliğe sahip mal toplulukları"* olarak yapılmıştır. Buna göre kanun koyucunun, vakıfların Türk Medeni Kanunu hükümlerine göre kurulmasını ve yine özel hukuk tüzel kişisi olarak özel hukuk hükümlerine göre faaliyet göstermesini amaçladığı anlaşılmaktadır. Bununla birlikte T.C. Anayasası ile, kazanç amacı gütmemek kaydıyla vakıfların, Devletin gözetim ve denetimine tabi yükseköğretim kurumları kurulabileceği bu şekilde kurulan yükseköğretim kurumlarının, mali ve idari konuları dışındaki akademik çalışmaların, öğretim elemanlarının sağlanması ve güvenlik yönlerinden, Devlet eliyle kurulan yükseköğretim kurumları için Anayasada belirtilen hükümlere tâbi olacağı hüküm altına alınmıştır.

33. Bu kapsamda, 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Kanunu'na eklenen Ek 124. madde ile Vakıflar Genel Müdürlüğü tarafından, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun vakıf yükseköğretim kurumlarına ilişkin hükümlerine tabi olmak üzere, kamu tüzel kişiliğine sahip Bezm-i Alem Vakıf Üniversitesi adıyla bir vakıf üniversitesi kurulmuş yine 4547 sayılı

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden GSmTqVo - QHv0skJ - 3jFCOtg - +nDfHE= ile erişebilirsin

Yükseköğretim Kanunu'nun 3. maddesinin (d) bendi uyarınca üniversitelerin, kamu tüzel kişiliğine sahip bir yükseköğretim kurumu olduğu belirtildikten sonra aynı Kanun'un Ek 6. maddesinde vakıflarca kurulacak yükseköğretim kurumlarının, vakıf tüzel kişiliği dışında ayrı bir tüzel kişiliğe sahip olacağı hüküm altına alınmıştır.

34. Diğer taraftan, 22/01/2002 tarih ve 24864 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Kamu İhale Kanunu'nun 2. maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde *"özel kanunlarla kurulmuş ve kendilerine kamu görevi verilmiş tüzel kişiliğe sahip kuruluşlar"* Kanun kapsamında sayılmış, Kamu İhale Tebliğinde ise vakıf yükseköğretim kurumlarının kamu görevini yerine getiren özel kanunla kurulmuş tüzel kişilikler olduklarından bahisle 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu kapsamında oldukları belirtilmiştir. 15/08/2003 tarih ve 25200 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 4964 sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun ile Kamu İhale Kanunu ve Kamu İhale Sözleşmeleri Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun'un 1. maddesi ile 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 2. maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi *"sosyal güvenlik kuruluşları, fonlar, özel kanunlarla kurulmuş ve kendilerine kamu görevi verilmiş tüzel kişiliğe sahip kuruluşlar (mesleki kuruluşlar ve vakıf yükseköğretim kurumları hariç) ile bağımsız bütçeli kuruluşlar"* şeklinde değiştirilmiş, bu değişiklik ile Kanuna tabi idareler sayılırken vakıf yükseköğretim kurumları kanun kapsamı dışında tutulmuştur.

35. Bununla birlikte, 2547 sayılı Kanun'un Ek 14. maddesi ile, Vakıf yükseköğretim kurumlarının satım, kiralama, mal ve hizmet alımları ile yapım işlerinde uyacakları usul ve esasların Yükseköğretim Kurulunca çıkarılan yönetmelikle belirleneceği hüküm altına alındıktan sonra, Vakıf Yükseköğretim Kurumları Yönetmeliğinde Vakıf yükseköğretim kurumlarının, eğitim öğretim ile idari, mali, ekonomik konularda Yükseköğretim Kurulunun gözetim ve denetimine tabi olduğu belirtilmiş yine 2547 sayılı Kanun'un Ek 14. maddesine istinaden çıkarılan Vakıf Yükseköğretim Kurumları İhale Yönetmeliğinde ise bu kurumların, ihalelerde saydamlığı, rekabeti, eşit muameleyi, güvenirliği, gizliliği, kamuoyu denetimini, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanmasını ve kaynakların verimli kullanılmasını sağlamakla yükümlü olduğu belirtildikten sonra, Vakıf Yükseköğretim Kurumları Yönetmeliğinin 28. maddesine aykırı nitelikte ihale yapılamayacağı da zikredilmiştir. Buna göre vakıf yükseköğretim kurumları, 4734 sayılı Kanun kapsamında olmasa bile Vakıf Yükseköğretim Kurumları İhale Yönetmeliğine tabi tutulmuş yine yapılan ihalelerin saydamlığı ve güvenirliği bakımından da denetimi Yükseköğretim Kuruluna bırakılmıştır.

36. 4734 sayılı Kanun ile 4735 sayılı Kanun'a tabi olmasa bile, sözleşme aşamasına kadar idarece alınan karar ve yapılan işlemlerin iptali istemiyle açılan davaların idari yargı yerinde, sözleşme yapıldıktan sonra sözleşme hükümlerinin uygulanması nedeniyle ortaya çıkan uyuşmazlıkların ise sözleşme ve özel hukuk hükümlerine göre adli yargı yerinde görülmesi gerekmekte ise de, sözleşme yapıldıktan sonra tesis edilse bile sözleşmenin uygulanmasından kaynaklanmayan, sözleşmeden doğan bir hak veya alacağın takibi niteliğini taşımayan, idarenin kamu gücüne dayanarak ve tek yanlı olarak tesis ettiği idari işlemlerin iptali istemiyle açılan veya bu nitelikteki idari işlemler nedeniyle doğan tazminat istemleri nedeniyle açılan davaların da idari yargı yerinde görülüp çözümlenmesi gerektiği düşünülmektedir.

37. İdari sözleşmeler, idarelerin tek yanlı, kamusal yetkiye dayanarak, kamu hizmetinin gereklerinin yerine getirilmesi için kamu yararı amacı ile taraflar arasında akdedilen ve idareye üstün hak ve yetkiler veren, gerektiğinde tek yanlı değişiklik ve fesih yetkisini de idareye tanıyan nitelikte sözleşmelerdir. Kamu idarelerinin özel hukuk alanında akdettikleri sözleşmeler ise idari sözleşme niteliği taşımayıp, özel hukuk kurallarına göre düzenlenmektedir.

38. Buna göre, davalı üniversite kanunla kurulmuş ve kamu tüzel kişiliğine sahip üniversite olup, Vakfın tüzel kişiliği özel hukuk tüzel kişiliği, üniversitenin tüzel kişiliği ise

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden GSmTqVo - QHv0skJ - 3jFCOtg - +nDfHE= ile erişebilirsin

kamu tüzel kişiliğidir. Vakıf üniversiteleri de devlet üniversiteleri gibi mali, idari ve ekonomik konularda Yükseköğretim Kurulunun gözetim ve denetimine tabidir.

39. Belirtilen tüm bu hususlara göre; davalı Üniversite'nin Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu'nun Ek 124. maddesi uyarınca kamu tüzel kişiliği ile kurulmuş bir üniversite olduğu; davalı üniversitenin uyuşmazlık konusu olan hizmet alım ihalesinde Vakıf Yükseköğretim Kurumları İhale Yönetmeliği'ne tabi oduğu, bu Yönetmelikte, ihalede uyulması gereken usul ve esasların tek tek belirtildiği, yine eğitim öğretim ile idari, mali, ekonomik konularda Yükseköğretim Kurulunun gözetim ve denetimine tabi olup, denetim ve değerlendirilmelerin Yükseköğretim mevzuatı ve diğer ilgili mevzuat uyarınca yürütüldüğü; bu kapsamda davalı üniversitenin herhangi bir özel hukuk tüzel kişisi gibi hareket ederek inşaat ve her türlü alım, satım, kiralama işlerinde, ihale usulüne tabi olmaksızın hizmet alımı yapamayacağı hususları hep birlikte değerlendirildiğinde, işbu davanın görüm ve çözümünde idari yargının görevli olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

40. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak, Danıştay 13. Dairesinin 09/07/2024 tarih ve E.2024/1686, K.2024/3146 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

VI. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. **Davanın**çözümünde İDARİ YARGININ GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. Danıştay 13. Dairesinin 09/07/2024 tarih ve E.2024/1686, K.2024/3146 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA,

13/10/2025 tarihinde, Üyeler Doğan AĞIRMAN ve Mahmut BALLI'nın KARŞI OYLARI ve OY ÇOKLUĞU İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Rıdvan	Nilgün	Doğan	Eyüp
GÜLEÇ	TAŞ	AĞIRMAN	SARICALAR

Üye	Üye	Üye
Ahmet	Mahmut	Bilal
ARSLAN	BALLI	ÇALIŞKAN

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden GSmTqVo - QHv0skJ - 3jFCOtg - +nDfHE= ile erişebilirsin

KARŞI OY

Dava, Bezm-i Alem Vakıf Üniversitesi Rektörlüğünün, *"Yemek Üretimi (Malzemeli) ve Servis Hizmeti Alımı"* ihalesine ilişkin Teknik Şartname'nin 2.8. maddesi ile Sözleşme Tasarısı'nın 7.3. ve 25. maddesinin; ihalenin ihtiyaçların uygun şartlarla karşılanması ve kaynakların verimli kullanılması ilkesine, saydamlık, eşit muamele ve güvenilirlik ilkesine aykırı olduğunu belirterek, bu maddelerin ve bu maddelere göre 01/02/2023 tarihinde gerçekleştirilen ihalenin iptali istemiyle açılmıştır.

4721 sayılı Türk Medeni Kanunu'nun 101. maddesinde vakfın tanımı *"gerçek veya tüzel kişilerin yeterli mal ve hakları belirli ve sürekli bir amaca özgülemeleriyle oluşan tüzel kişiliğe sahip mal toplulukları"* olarak yapılmış olup, buna göre kanun koyucu, vakıfların Türk Medeni Kanunu hükümlerine göre kurulmasını ve yine özel hukuk tüzel kişisi olarak özel hukuk hükümlerine göre faaliyet göstermesini amaçladığı anlaşılmaktadır. Bununla birlikte T.C. Anayasası ile, kazanç amacı gütmemek kaydıyla vakıfların, Devletin gözetim ve denetimine tabi yükseköğretim kurumları kurulabileceği; bu şekilde kurulan yükseköğretim kurumlarının, mali ve idari konuları dışındaki akademik çalışmaların, öğretim elemanlarının sağlanması ve güvenlik yönlerinden, Devlet eliyle kurulan yükseköğretim kurumları için Anayasa'da belirtilen hükümlere tâbi olacağı hüküm altına alınmış, bu kapsamda 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Kanunu'na eklenen Ek 124. madde ile Vakıflar Genel Müdürlüğü tarafından, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun vakıf yükseköğretim kurumlarına ilişkin hükümlerine tabi olmak üzere, kamu tüzel kişiliğine sahip Bezm-i Alem Vakıf Üniversitesi adıyla bir vakıf üniversitesi kurulmuş yine 4547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 3. maddesinin (d) bendi uyarınca üniversitelerin, kamu tüzel kişiliğine sahip bir yükseköğretim kurumu olduğu belirtildikten sonra, aynı Kanun'un Ek 6. maddesinde vakıflarca kurulacak yükseköğretim kurumlarının, vakıf tüzel kişiliği dışında ayrı bir tüzel kişiliğe sahip olacağı hüküm altına alınmıştır.

Somut olay ve mevzuat hükümleri birlikte irdelendiğinde; T.C Anayasasında yer alan ve vakıf üniversitelerinin Devlet eliyle kurulan yükseköğretim kurumları için Anayasa'da belirtilen hükümlere tâbi olacağına ilişkin hükmün bu üniversitelerin mali ve idari konuları dışındaki akademik çalışmaların, öğretim elemanlarının sağlanması ve güvenlik yönlerini kapsadığı, vakıf üniversitelerince *"Yemek Üretimi (Malzemeli) ve Servis Hizmeti Alımı"* ihalelerinin bu kapsamda olmadığı açıktır. Bu bağlamda 4721 sayılı Türk Medeni Kanununa tâbi olan vakıf üniversitelerinin özel hukuk sözleşmesi niteliğinde olan yemek üretimi ve servis hizmeti alımına ilişkin uyuşmazlığın üniversitedeki çalışma esaslarına ilişkin olmayıp mali konulara ilişkin olması hususları dikkate alınarak, Vakıf Üniversitesi Rektörlüğü tarafından, Yemek Üretimi (Malzemeli) ve Servis Hizmeti Alımı ihalesine ilişkin Teknik Şartname'nin 2.8. maddesi, Sözleşme Tasarısı'nın 7.3. ve 25. maddesi ile bu maddelere göre 01/02/2023 tarihinde gerçekleştirilen ihalenin iptali istemine ilişkin uyuşmazlığın adli yargının görev alanında bulunduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Yukarıda belirtilen hususlar göz ününde bulundurularak, davada adli yargının görevli olduğunu düşündüğümüzden sayın çoğunluğun görüşüne katılmıyoruz.

Üye	Üye
Doğan AĞIRMAN	Mahmut BALLI

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden GSmTqVo - QHv0skJ - 3jFCOtg - +nDfHE= ile erişebilirsin